

Protokół
XXI posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 10 marca 2016 roku

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Wiceprzewodniczący Rady – prof. Zbigniew Marciniak powitał prof. Piotra Glińskiego – Wicepremiera, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, prof. Aleksandra Bobko – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zaproszonych gości oraz członków RGNiSW.

II. Przyjęcie porządku obrad

Do porządku obrad nie wprowadzono zmian.

III. Aktualne problemy wyższego szkolnictwa artystycznego w Polsce

Prof. Z. Marciniak przypomniał, że debata jest odpowiedzią Rady na problemy zgłaszane przez środowisko akademickie zajmujące się kształceniem na kierunkach artystycznych.

Następnie prowadzący oddał głos prof. T. Miczce – Przewodniczącemu Konferencji Rektorów Uczelni Artystycznych.

Prof. T. Miczka przedstawił najważniejsze elementy funkcjonowania wyższego szkolnictwa artystycznego na tle całego systemu szkolnictwa wyższego w Polsce.

Podkreślił, że polscy artyści odnoszą spektakularne sukcesy w kraju i zagranicą. (szczegóły wystąpienia zawiera prezentacja, która jest załącznikiem do protokołu).

Prof. T. Miczka zasygnalizował kilka problemów:

- Uczelnie artystyczne, funkcjonujące także jako instytucje kultury, z trudem finansują swoje działania
- System finansowania szkolnictwa artystycznego w niedostatecznym stopniu uwzględnia to, że bardzo wiele zajęć dydaktycznych prowadzonych jest w trybie indywidualnym, co jest kluczowe dla kształcenia artystów, zwłaszcza na kierunkach muzycznych. Należałoby lepiej uwzględnić tę specyfikę w algorytmie dotacji dydaktycznej.
- Należy podjąć działania zmierzające do wzmocnienia obecności w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach przedmiotów nauczania „plastyka” oraz „muzyka”, a także statusu nauczycieli nauczających tych przedmiotów.
- Należy wzmocnić usytuowanie kultury w szkolnictwie wyższym jako całości. KRUA prześle do RGNiSW i do MNiSW propozycję nowelizacji treści art. 13 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.
- powstawanie kierunków artystycznych na uczelniach innych niż artystyczne może budzić niepokój o jakość kształcenia. Należy zastanowić się nad celowością tworzenia tych kierunków poza szkolnictwem artystycznym. Nie dotyczy to

oczywiście edukacji artystycznej, która jest potrzebna i ma swoją wieloletnią tradycję w uniwersytetach.

Prof. T. Miczka zakończył swoje wystąpienie dwiema rekomendacjami:

- Szkolnictwo artystyczne na szczeblu wyższym jest i powinno zostać kształceniem elitarnym.
- Wyższe szkoły artystyczne powinny nadal znajdować się pod opieką obu ministerstw: MNiSW i MKiDN.

Następnie głos zabrała prof. A. Panasiewicz – Przewodnicząca Konferencji Dziekanów Wydziałów Artystycznych i Pedagogiczno-Artystycznych podlegających MNiSW.

- Prof. A. Panasiewicz poinformowała, że Konferencja obejmuje 16 wydziałów kształcących około 5000 studentów i zatrudniających około 900 pracowników. Przedstawiła misję Konferencji, która powstała 3 lata temu.
- Podkreśliła, że powstanie tych wydziałów było odpowiedzią na potrzeby w zakresie kultury lokalnych środowisk. Wydziały te odgrywają w regionach istotną rolę kulturotwórczą.
- Przedstawiła szereg problemów z jakimi borykają się pracownicy tych wydziałów i na jakie trudności napotykają w swojej działalności (szczegóły zawiera prezentacja będąca załącznikiem do protokołu).

Prof. A. Panasiewicz zwróciła się

do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o stworzenie możliwości:

- uwzględniania w finansowanych przez ministerstwo projektach działalności kulturalnej prowadzonej przez wydziały artystyczne – wzorem dotacji przyznawanej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego uczelniom artystycznym.
- utworzenia Narodowego Centrum Sztuki – wzorem Narodowego Centrum Nauki lub utworzenie osobnego panelu w NCN, poświęconego działalności w zakresie działalności artystycznej. W panelu tym projekty oceniałoby wyłącznie specjaliści z obszaru sztuki (artyści-plastycy i artyści-muzycy), a kryteria oceny byłyby głównie artystyczne (wystawy, wykonania, konferencje, publikacje);
- umożliwienia uzyskania stopni naukowych w dyscyplinie edukacja artystyczna i muzyczna;

do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o:

- umożliwienie wydziałom artystycznym ubiegania się o finansowanie projektów i uzyskiwanie grantów finansowanych w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, co dałoby im szansę na rozwój, przy jednoczesnym zwiększeniu puli środków na finansowanie takich projektów;

do Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- w sprawie przywrócenia w szkołach nauczania przedmiotów artystycznych w obszarze plastyki i muzyki do 2 godzin tygodniowo – zamiast obecnego systemu wymiennego;

do Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych:

- o poparcie wypracowanych propozycji zmian w ankiecie parametrycznej;
- w sprawie zmian w składzie komitetu – obszar sztuki powinien być reprezentowany przez artystów z dziedziny sztuk muzycznych i sztuk plastycznych.

Zwróciła się z prośbą do Rady o poparcie tych postulatów.

Prof. Z. Marciniak wyraził zadowolenie, że oba głosy zawierały wiele współbrzmiących postulatów, a także odnotował chęć obu stron do współdziałania i wzajemnego zrozumienia.

Podkreślił, że przy umasowieniu kształcenia, upowszechnienie kultury jest niezwykle ważne. Stwierdził, że potrzeba upowszechnienia kultury jest kluczowa dla rozwoju społeczeństwa, dlatego trzeba wszelkimi środkami wspierać edukatorów i animatorów kultury.

Poparł konieczność wzmocnienia edukacji artystycznej w szkołach powszechnych. Zauważył, że szereg kwestii podniesionych przez Panią prof. Panasiewicz, zwłaszcza w zakresie karier naukowych osób, zajmujących się dydaktykami przedmiotowymi, dotyczy wszystkich obszarów kształcenia. Wyraził przekonanie, że problemy zasygnalizowane przez oboje Referentów uda się rozwiązać.

Prof. M. Federowicz w nawiązaniu do wypowiedzi przedmówców zgodził się ze stwierdzeniem, że wyższe szkolnictwo artystyczne musi być elitarne. Podkreślił jednak, że kształcenie artystyczne na niższych szczeblach edukacji powinno być powszechne. Dodał, że kształcenie artystyczne małych dzieci ma istotne znaczenie dla kształtowania umiejętności uczenia się w ogóle. Profesor stwierdził, że wymaga to ścisłej współpracy uczelni pedagogicznych, uczelni artystycznych i trzech resortów: edukacji, kultury i szkolnictwa wyższego.

Prof. J. Szmidt podkreślił, że zadaniem szkół wyższych nie jest tylko przekazywanie wiedzy; odpowiedzialnością społeczną szkół wyższych jest wykształcenie ludzi wrażliwych na drugiego człowieka oraz na sztukę. Stąd zaangażowanie w działalność artystyczną w toku studiów jest bardzo ważne. Dodał, że uczelnie podejmują wiele działań i wiele z tych działań ma długoletnią tradycję (chóry, zespoły artystyczne), ale należy poszukiwać większych środków, aby te działania upowszechnić i wzmocnić.

Prof. R. Zimak – Wiceprzewodniczący KRASP zaapelował o to, aby w szkołach podstawowych i średnich przywrócić naukę śpiewu, stwierdził, że nie zawsze wymaga to dużych nakładów finansowych.

W nawiązaniu do przedstawionych problemów wydziałów artystycznych podlegających MNiSW stwierdził, że należy umożliwić tym wydziałom aplikowanie o granty do MKiDN i stworzyć ścieżki awansu zawodowego dla nauczycieli akademickich na tych wydziałach. Prof. R. Zimak poinformował, że Centralna Komisja do stopni i tytułów złożyła wnioski do MNiSW o stworzenie dyscypliny pod nazwą edukacja muzyczna.

Prof. R. Zimak podziękował Radzie za zorganizowanie długo oczekiwanej przez środowisko debaty na temat szkolnictwa artystycznego.

Prof. L. Pawłowski – Wiceprzewodniczący Rady odniósł się do problemów z pozyskiwaniem grantów z NCN. Poinformował, że trudności mają nie tylko projekty artystyczne, ale także projekty dotyczące nauk technicznych. Stwierdził, że nastąpiła marginalizacja tych obszarów i zaapelował, aby to zmienić i przywrócić przydzielanie grantów w obrębie poszczególnych dyscyplin, tak aby zapewnić zrównoważony rozwój nauki.

Prof. J. Żmija poddał w wątpliwość tworzenia kolejnych kierunków artystycznych na uczelniach nieartystycznych, bo jakość tego kształcenia jest często niska. Twierdził tak na podstawie swoich doświadczeń przy analizie wniosków tych wydziałów o uprawnienia do nadawania stopni naukowych.

Prof. Bernad Mendlik – Dziekan Wydziału Edukacji Artystycznej na Uniwersytecie im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy przedstawił przykład bardzo dobrej współpracy i uzupełniającej się działalności Akademii Muzycznej w Bydgoszczy i prowadzonej od 40 lat edukacji muzycznej na wydziale Uniwersytetu im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Poinformował, że studenci po studiach licencjackich, jeżeli chcą rozwijać się jako artyści podejmują studia uzupełniające na Akademii Muzycznej, a artyści z AM którzy chcą zdobywać dodatkowe uprawnienia trafiają do Uniwersytetu i są przygotowywani do zawodu nauczyciela.

Dr A. Bartczak stwierdził, że związki zawodowe za mało walczyły o podwyższenie wynagrodzenia edukatorów. Zgodził się z koniecznością upowszechniania edukacji artystycznej na studiach i dodał, że popularyzacja kultury na uczelniach ma swoje wieloletnie tradycje (chóry, zespoły artystyczne, koncerty, wystawy). Zauważył jednak, że w tych wydarzeniach kulturalnych uczestniczy więcej osób starszych, a stosunkowo niewielka liczba osób młodych.

Dr hab. D. Potocka wyraziła zadowolenie z obecności Pana Premiera i stwierdziła, że ścisła współpraca trzech ministerstw zaowocuje wprowadzeniem niezbędnych zmian dla poprawy sytuacji edukacji artystycznej. Dr hab. D. Potocka podkreśliła, że działania należy podjąć jak najszybciej, szczególnie w kwestii stworzenia ścieżki awansu naukowego edukatorów, bo można bezpowrotnie ich stracić.

Pan Premier Piotr Gliński podziękował za zaproszenie na debatę i przedstawienie problematyki szkolnictwa artystycznego.

Odnosząc się do podniesionych postulatów Premier podkreślił, że problem edukacji artystycznej wymaga rozwiązań całościowych dotyczących edukacji; konieczna jest reforma systemowa począwszy od edukacji powszechnej.

W nawiązaniu do zasygnalizowanych problemów edukacji artystycznej stwierdził, że widzi możliwość uruchomienia programu pilotażowego, który nastawiony byłby na wsparcie działalności artystycznej. Podkreślił jednocześnie, że programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego są otwarte na wszystkich. Zaproponował rozważenie możliwości uruchomienia wspólnych programów MKDN i MNISW na wspieranie działalności artystycznej ukierunkowane na wydziały artystyczne. Dodał, że rozważa uruchomienie specjalnego programu dedykowanego na wzmocnienie i upowszechnienie edukacji kulturalnej wśród studentów. Podkreślił jednak, że programy same nie rozwiążą

problemów, mogą tylko pomóc w pewnym zakresie. Zaproponował, aby MNiSW rozważyło taką zmianę algorytmu przy podziale środków, aby wydziały artystyczne nie były poszkodowane.

Na zakończenie swojego wystąpienia Pan Premier P. Gliński stwierdził, że wszystkim powinno zależeć na tym, aby poziom kultury masowej podniósł się, bo w chwili obecnej jest ona na bardzo niskim poziomie. Podkreślił, że należy wprowadzić wszystkimi możliwymi sposobami wyższe treści kulturowe i starać się je upowszechnić. Dodał, że działania na rzecz edukacji artystycznej, przywołane w debacie, są bardzo cenne i są ważnym filarem w procesie podnoszenia ogólnej kultury społeczeństwa.

W dalszej kolejności głos zabrał Prof. A. Bobko – Sekretarz Stanu w MNiSW, który zapewnił, że będą podjęte działania, aby zmodyfikować algorytm tak, aby uwzględnić specyfikę wydziałów artystycznych.

Z dużym uznaniem odniósł się do inicjatywy Pana Premiera stworzenia programów obu ministerstw na dofinansowanie działalności artystycznej. Poinformował, że stworzenie ścieżki awansu naukowego dydaktyków uwzględnione będzie przy pracach na zmianami ustawowymi.

Prof. Z. Marciniak, prowadzący posiedzenie, podziękował Panu Premierowi P. Glińskiemu i Panu Sekretarzowi Stanu w MNiSW A. Bobko za udział w debacie i bardzo konkretne deklaracje, dotyczące kwestii podnoszonych w debacie.

IV. Komunikaty – załącznik do protokołu

Przyjęcie uchwały w sprawie wyboru Komisji Dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prof. J. Szambelańczyk przedstawił szereg uwag i wątpliwości do propozycji zgłoszonych przez Przewodniczącą Komisji Dyscyplinarnej – prof. E. Ferenz Szydełko. Zaproponował, że przedstawi nowe propozycje które po uzgodnieniu z Panią Profesor prześle wszystkim członkom Rady.

Ustalono, że uchwała w tej sprawie przyjęta będzie w trybie obiegowym.

V. Zaopiniowanie Planu działalności NCBiR na 2016

Prof. J. Szczerek poinformował, że Komisja Nauki i Prezydium pozytywnie zaopiniowały plan NCBiR zgłaszając kilka uwag. Prof. J. Szczerek odczytał propozycję uchwały w tej sprawie.

Rada jednogłośnie przyjęła uchwałę nr 301/2016, która stanowi załącznik do protokołu.

VI. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

- poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych

Prof. M. Szczerek poinformował, że Komisja Nauki i Prezydium zgłosiły uwagi i negatywnie odniosły się do zaproponowanych w projekcie ustawy propozycji.

W czasie dyskusji dotyczącej projektu głos zabrali: dr M. Kisilowski, prof. P. Lampe, prof. J. Żmija, dr A. Kiebała. W podsumowaniu dyskusji prof. Z. Marciniak zaproponował, aby w uchwale podkreślić, że Rada oczekuje na zmiany systemowe.

Rada jednomyślnie przyjęła uchwałę nr 302/2016 w tej sprawie, która stanowi załącznik do protokołu.

- projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie maksymalnej wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia w uczelni publicznej na rok akademicki 2016/2017.

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił projekt uchwały, w której Rada pozytywnie opiniuje przedłożony projekt rozporządzenia.

Rada jednomyślnie przyjęła uchwałę nr 303/2016 w tej sprawie, która stanowi załącznik do protokołu.

- projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie nagród ministra dla nauczycieli akademickich

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił projekt uchwały, w której Rada pozytywnie opiniuje przedłożony projekt rozporządzenia.

Rada jednomyślnie przyjęła uchwałę nr 304/2016 w tej sprawie, która stanowi załącznik do protokołu.

- projekt rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie w sprawie nagród za wybitne osiągnięcia naukowe oraz za osiągnięcia w opiece naukowej i dydaktycznej

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił projekt uchwały, w której Rada pozytywnie opiniuje przedłożony projekt rozporządzenia.

Rada jednomyślnie przyjęła uchwałę nr 305/2016 w tej sprawie, która stanowi załącznik do protokołu.

- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1-8

Przewodniczący Komisji Kształcenia RG, prof. E. Jeziński, przedstawił projekt uchwały, w której Rada stwierdza, że przedstawione w projekcie rozporządzenia charakterystyki dla kwalifikacji o charakterze zawodowym dla kolejnych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji, ujęte w kategoriach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych pozwalają na prawidłowe tworzenie opisów programów kształcenia w szkolnictwie wyższym.

Rada jednomyślnie przyjęła uchwałę nr 306/2016 w tej sprawie, która stanowi załącznik do protokołu.

- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowej dla kwalifikacji uzyskiwanych po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziom 5
Rada odstąpiła od opiniowania projektu.

- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze ogólnym – poziomy 1-4.
Rada odstąpiła od opiniowania projektu.
- projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymogów technicznych, jakie musi spełniać aplikacja do przesyłania informacji do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.
Rada odstąpiła od opiniowania projektu.

VII. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Przewodniczący Komisji Upnień Akademickich RG, prof. J. Żmija, przedstawił propozycje opinii dotyczących wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada jednomyślnie pozytywnie zaopiniowało wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie energetyka Wydziałowi Energetyki i Paliw Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie,
- doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika Wydziałowi Pedagogicznemu Uniwersytetu Rzeszowskiego,
- doktora habilitowanego nauk biologicznych w dyscyplinie biologia Wydziałowi Przyrodniczemu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach,
- doktora nauk biologicznych w dyscyplinie ekologia Wydziałowi Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
- doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie informatyka Wydziałowi Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej politechniki Łódzkiej,
- doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria materiałowa Wydziałowi Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza.

Rada jednomyślnie negatywnie zaopiniowało wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

- doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie dyrygentura Wydziałowi Edukacji Muzycznej Akademii sztuki w Szczecinie
- doktora nauk społecznych w dyscyplinie psychologia Wydziałowi Pedagogiki i Psychologii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie
- doktora nauk chemicznych w dyscyplinie chemia Wydziałowi Matematyczno-Przyrodniczemu, Szkole Nauk Ścisłych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Uchwały od nr 307-315 ww. sprawach stanowią załączniki do protokołu

VIII. Zaopiniowanie zasad przyznawania stypendiów naukowych

Przewodniczący Komisji Ekonomicznej RG, prof. J. Szambelańczyk, przedstawił treść projektów stanowisk w sprawach regulaminów przyznawania stypendiów naukowych.

Rada jednomyślnie pozytywnie z uwagami zaopiniowała następujące wnioski:

- Skorygowany regulamin przyznawania stypendiów dla najlepszych studentów studiów II stopnia w ramach Wrocławskiego Centrum Biotechnologii KNOW.
- Regulamin przyznawania stypendiów naukowych dla najlepszych uczestników studiów doktoranckich we Wrocławskim Centrum Biotechnologii KNOW.
- Regulamin przyznawania specjalnego stypendium naukowego „EOPG-KNOW” dla studentów studiów magisterskich drugiego stopnia na kierunku geografia, specjalności Eksploatacja Obszarów Polarnych i Górskich prowadzonej na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Stanowiska od nr 59 do nr 61 ww. sprawach stanowią załączniki do protokołu

IX. Zaopiniowanie wniosków o uruchomienie studiów podyplomowych

Przewodniczący Komisji Kształcenia RG, prof. E. Jezierski, przedstawił propozycje opinii dotyczących wniosków o uruchomienie studiów podyplomowych.

- Rada jednomyślnie pozytywnie zaopiniowała wniosek Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina o prowadzenie studiów podyplomowych w zakresie „Menedżer muzyki”

Uchwała nr 317/2016 stanowi załącznik do protokołu.

- Rada negatywnie zaopiniowała wniosek Wyższej Szkoły Medycznej w Kłodzku studia podyplomowe w zakresie „Oligofrenopedagogika z surdopedagogiką”.

Uchwała nr 316/2016 stanowi załącznik do protokołu.

X. Sprawy różne i wolne wnioski

XI. Przyjęcie protokołu XX posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (11 lutego 2016 r.)

XII. Zamknięcie posiedzenia

Wiceprzewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Prof. Zbigniew Marciniak

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Komunikaty
3. Uchwały : 301 -317
4. Stanowiska: 59 - 61